

28.03.2022

Asia/5

§ 227

V 13.4.2022, Nuorten aloitteet ajalta 1.7.–31.12.2021

HEL 2021-008091 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi nuorten aloitteet ajalta 1.7.–31.12.2021.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Koonti nuorten aloitteista ja apulaispormestarin vastauksista
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Nuorten aloitejärjestelmä ja syyskaudella 2021 jätetyt aloitteet

Nuorten aloitteella tarkoitetaan helsinkiläisten 13–17-vuotiaiden tekemiä aloitteita kaupungin toimintaan kuuluvissa asioissa. Nuorten aloiteoikeuden tavoitteena on kannustaa nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Samalla aloitteet tuovat kaupungin eri toimialoille tietoa nuorten toiveista ja tavoitteista.

Helsingin nuorten aloitejärjestelmä on otettu käyttöön vuonna 2015 ja se on sekä kansallisesti että kansainvälisesti ainutlaatuinen malli. Nuorten aloitejärjestelmä on rakennettu mukailleen kuntalaisten aloiteoikeutta, mutta siinä on huomioitu nuorten erityistarpeet ja demokratiakasvatukselliset mahdollisuudet.

Aloitteet tehdään Nuorten Helsinki -sivuston kautta. Aloitteen voi tehdä myös sähköpostitse tai muuten kirjallisesti toimittamalla sen kaupungin kirjaamoon. Aloitteisiin vastaa joko pormestari tai sen toimialan apulaispormestari, jonka toimintaa aloite koskee. Vastaukset valmistellaan kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut koordinoi aloitejärjestelmää ja julkaisee aloitteet ja niihin annetut vastaukset Nuorten Helsinki -sivustolla.

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston tietoon kahdesti vuodessa tehdyt nuorten aloitteet, niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet sekä nuorisoneuvoston asiasta antaman lausunnon. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei pöydällepanoa tai toivomusponsia lukuun ottamatta sallita. Kun valtuustossa käsitellään nuorten aloitteita, kolmella nuorisoneuvoston valitsemalla jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa hallintosäännön 29 luvun 7 §:n nojalla.

1.7.–31.12.2021 välisenä aikana nuoret ovat tehneet kaksi aloitetta. Molemmat aloitteet koskivat kaupunkiympäristön toimialalle kuuluvia asioita. Aloitteet ja niihin annetut apulaispormestarin vastaukset ovat liitteessä 1. Nuorisoneuvoston lausunto on liitteenä 2.

Nuorten aloitejärjestelmä on osa laajempaa kokonaisuutta

Nuorten aloitejärjestelmä on osa laajempaa nuorten vaikuttamisen kokonaisuutta, jossa keskeisenä periaatteena on vaikuttamisen tapojen monimuotoisuus. Kaupunki mahdollistaa erilaisia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja, joihin lasten ja nuorten on helppo kiinnittyä.

Nuorten vaikuttamisjärjestelmästä tehtiin viime vuonna laaja arviointi, jonka pohjalta valmisteltiin esitys lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmäksi strategiakaudelle 2021–2025. Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen 7.2.2022 § 117.

Lasten ja nuorten vaikuttamisen ja osallisuuden johtaminen uudistuu kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Helsinkiin perustetaan Lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä, joka asetetaan osaksi kaupunkitasoista terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen (HYTE) ohjausrakennetta. Ohjausryhmään nimetään jäsenet kaikilta toimialoilta ja kaupunginkansliasta.

Ohjausryhmä edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista ja vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä. Ohjausryhmän tehtävänä on laatia lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen ja vaikuttamisjärjestelmän toimeenpanoon konkreettiset toimenpiteet. Toimenpiteet käsitellään kaupunkitasoisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausrakenteessa (HYTE) sekä kaupungin

28.03.2022

Asia/5

osallisuusmallin ohjausrakenteissa ja toimielimissä. Ohjausryhmä huolehtii, että osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatapoja ja kanavia kehitetään kaupunkiyhteisesti, ja että kehittämisessä ja arvioinnissa kuullaan lapsia ja nuoria.

Osallisuutta ja vaikuttamista kehitetään ja arvioidaan kahdesta suunnasta: lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamisen ja osallisuuskokemuksen sekä toisaalta kaupungin toimintaan vaikuttamisen ja demokraatiakasvatuksen näkökulmasta. Kaupunki sitoutuu tekemään töitä sen eteen, että jokainen lapsi ja nuori kokee osallisuutta ja että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti.

Nuorten aloitejärjestelmän uudistaminen

Nuorten aloitejärjestelmän kehittäminen on käynnissä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla. Aloitteita koskeva palvelumuotoiluprojekti on toteutettu vuoden 2021 alussa. Sen avulla muodostettiin kokonaiskuva aloitejärjestelmän nykytilasta ja roolista nuorten vaikuttamisen kokonaisuudessa ja luotiin suuntaviivat järjestelmän kehittämiseksi. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus on suosittanut keventämään nuorten aloiteprosessia, ja valmistelua tehdään sen mukaisesti. Aloitteet on jo siirretty uudelle Nuorten Helsinki -sivustolle, mikä yhdistää ne aiempaa paremmin osaksi nuorten palvelujen ja vaikuttamisen kokonaisuutta.

Kansliapäällikkö on 2.3.2022 § 58 asettanut nuorten aloiteprosessin uudistamisen työryhmän, jonka tehtävänä on arviointikertomuksen suositusten mukaisesti keventää nuorten aloitteiden käsittelyä. Tehtävä linkittyy Helsingin osallisuus- ja vuorovaikutusmalliin sekä lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän toimeenpanoon. Työryhmä etsii ratkaisuja aloiteprosessin keventämiseksi, määrittelee toimijoiden roolit ja yhtenevät käytännöt toimialoille ja valmistelee esityksen aloitejärjestelmän uudistamisesta 31.10.2022 mennessä.

Nuorisoneuvosto nimeää työryhmään kaksi jäsentä, jotta sen mm. liitteenä olevassa lausunnossa esiin tuomat kehitysideoita voidaan huomioida aloitejärjestelmän uudistamisessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Koonti nuorten aloitteista ja apulaispormestarin vastauksista
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto

28.03.2022

Asia/5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566